

Udsatterådet

2021

Årsberetning

Albertslund Kommune

Årsberetning 2021 for Udsatterådet i Albertslund kommune

Indledning

Udsatterådet blev oprettet i foråret 2018 og har med udgangen af 2021 eksisteret i godt tre et halt år. Udsatterådets aktiviteter har som så meget andet i 2021 været påvirket af Coronakrisen. Det har betydet, at flere møder har været aflyst og at det ikke har været muligt at gennemføre alle de planlagte aktiviteter.

Denne beretning indeholder en beskrivelse af, hvilke aktiviteter Udsatterådet har gennemført i 2021, og hvad de bevilgede midler er blevet brugt til. Beretningen indeholder desuden Udsatterådet erfaringer fra arbejdet i valgperioden 2018 – 2021, og Udsatterådets vurdering af, om arbejdet har levet op til formålet.

Formål med Albertslund Udsatteråd

Ifølge Udsatterådets forretningsorden §§ 1 og 2 er formålet med Udsatterådet at være talerør for lokale borgere, som er i en udsat social livssituation. Udsatterådet skal således øge muligheden for at borgere i en socialt udsat livssituation kan komme til orde og derigennem få medindflydelse. Desuden skal Udsatterådet rådgive relevante politiske udvalg i forhold, der vedrører udsatteområdet. Formålet er besluttet af kommunalbestyrelsen.

Udsatterådet forstår borgere, der er i en socialt udsat livssituation, som borgere, der er i særlig risiko for stigmatisering og som lever et liv, som gennemsnittet ikke forstår. En socialt udsat livssituation kan karakteriseres ved et eller flere af nedenstående udfordringer:

- vanskeligheder ved at få fodfæste på uddannelses- og/eller arbejdsmarkedet
- vanskeligheder med at fastholde egen bolig
- et liv er præget af ensomhed
- vanskeligheder med at fungere i samfundet og fx have problemer med at finde rundt i de kommunale, regionale og statslige systemer
- ikke at være i stand til at få eller drage nytte af den hjælp, man som borger er berettiget til
- et liv præget af fattigdom, dvs. at have en indkomst og en formue under lavindkomstgrænsen, som er Danmarks Statistiks definition på fattigdomsgrænsen

Sammensætning og medlemmer

Ved udgangen af 2021 havde Udsatterådet 10 medlemmer og en suppleant. Medlemmerne i Udsatterådet afspejler de retningslinjer, som er beskrevet i forretningsordenens § 3. Suppleanter indkaldes til alle møder. I løbet af 2021 er et medlem (næstformanden) og en suppleant udtrådt af rådet. Begge var udpeget som sagkyndige og begge arbejdede i Albertslund kommune, og de er udtrådt, da de ikke længere arbejder i kommunen. Et ny sagkyndigt medlem er udpeget. Desuden er en suppleant udpeget som medlem.

Aktiviteter i 2021

Antal møder og mødedeltagelse

Udsatterådet havde planlagt seks møder i 2021. På grund af Coronakrisen blev et af forårets møder aflyst, og et andet blev afholdt over zoom. Mødet i september blev aflyst, da formanden var syg og næstformanden udtrådt af rådet. Ifølge forretningsordenen er rådet kun beslutningsdygtigt, hvis formand eller næstformand er til stede. Rådet har i 2021 afholdt tre møde med fysisk fremmøde. Mellem seks og ni medlemmer og suppleanter har deltaget i de enkelte møder.

Arbejdsopgaver

I dette afsnit beskrives de opgaver, som udsatterådet har arbejdet med i 2021.

- Socialt frikort

I Albertslund har godt en tredjedel af de borgere, der har fået udstedt et socialt frikort også fået et arbejde. Det svarer til resultatet på landsplan. Udsatterådet er dog ikke imponeret over dette resultat og har i en kommentar til Social- og Sundhedsudvalget anbefalet, at der iværksættes initiativer til at sikre beskæftigelse til flere borgere med socialt frikort, og at forvaltningen kan hente inspiration i Ankestyrelsens evaluering af ordningen. Udsatterådet har desuden igen anbefalet, at der gøres en indsats for at gøre erhvervslivet bekendt med ordningen.

- Madpakker

Udleveringen af Madpakker er fortsat i 2021, dog med den ændring at det nu hedder Madpakker og ikke Gladpakker. Ændringen skyldes, at bestyrelsen af Stop Spild Lokalt (Albertslund) trak sig ud af Stop Spild Lokalt og dannede en ny lokalt forankret forening, Overskud i Albertslund. Udsatterådet har fortsat det gode samarbejde med Overskud i Albertslund.

På trods af Corona og nedlukning har der været uddelt Madpakker to gange om ugen og leveret Madpakker én gang om ugen hele året igennem. Madpakkeuddelingen har fulgt myndighedernes krav om mundbind, afstand og brug af håndsprit, det sidste står uden for udleveringslokalet ved hver uddeling. Mad der køres ud pakkes i poser eller kasser og køletasker med fryseelementer, og hver pose/taske har modtagerens nummer, så poser/tasker kommer i de samme hjem.

Der er fortsat henvendelser fra borgere, der ønsker at få en Madpakke. Stort set alle henvendelser sker telefonisk til den frivillige sagsbehandler. Enkelte henvender sig, når der er uddeling, og de opfordres til at ringe til den frivillige sagsbehandler. En til to gange om året kontakter den frivillige sagsbehandler modtagerne af Madpakker for at høre, om de stadig har behov for at være med i ordningen.

Alt arbejdet med Madpakkerne foretages af frivillige, og der har i 2021 været et korps på 10 – 12 frivillige.

I 2021 har i alt 74 husstande modtaget en Madpakke. I januar var 61 husstande tilmeldt og i december 59 husstande. 33 husstande omfatter én person, resten har to eller flere og af disse er der børn i 21 husstande. I alt har 117 voksne og 38 børn modtaget mad gennem Madpakkeordningen i 2021.

- Fællesspisning af overskudsmad

Udsatterådet havde planlagt fællesspisninger i regi af Danmark spiser sammen i foråret og efteråret. På grund af Corona situationen har det ikke været muligt at gennemføre disse.

- Bisidderordning for borgere i en udsat livssituation

I samarbejde med Udsatterådet fik Frivilligcenter Albertslund i 2020 en bevilling fra PUF puljen (en ansøgningspulje til frivilligt socialt arbejde) til et projekt om bisidning og økonomisk vejledning. Fem frivillige har meldt sig til at yde støtte, og de har alle været på kursus om at være frivillig bisidder. 18 borgere har henvendt sig om støtte siden projektstart i foråret 2021, og i alt er der ydet støtte 36 gange. Borgerne har henvendt sig med følgende problemstillinger:

- økonomisk vejledning, fx lægge budget, få styr på skat, få overblik over udgifter, søge enkeltydelser
- bolig hjælp, fx hjælp til genhusning ved renovering, hjælp til at finde en bolig ved opsigelse, søge boligsikring

- praktisk hjælp, fx hjælp til mobil, NemID, mobile pay
- bisidning til møder i kommunen

I Frivilligcenteret oplever de, at borgere, der søger hjælp, er stressede, forvirrede og kede af det, når de kommer ind ad døren. Efter at have modtaget hjælp udtrykker borgerne lettelse, og at de har mere overskud.

I efteråret er der flere borgere, der har henvendt sig med boligproblemer (genhusning og stigende husleje) på grund af Albertslunds mange boligrenoveringer. På grund af Coronasituationen er der kommet få henvendelser om bisidning, da de fleste af borgernes møder med kommunen har været over telefon. Ved henvendelser om økonomiske problemer, som rækker ud over de frivilliges kompetencer, henvises borgerne til gældsrådgivning i Café Paraplyen i Taastrup eller Forbrugerrådets Tænk gratis økonomi- og gældsrådgivning.

Flere af de borgere, der har henvendt sig i Frivilligcenteret for at få hjælp gennem projektet er efterfølgende begyndt at komme i Frivilligcenterets andre tilbud, fx det kreative værksted. Omvendt har borgere, der kommer i disse tilbud, opdaget at de kan få hjælp i bisidder-vejledningsprojektet.

- Tandbehandling til udsatte grupper

Også i 2021 har Udsatterådet sendt flere kommentarer til Social- og Sundhedsudvalget med opfordring til at etablere gratis tandbehandling til borgere på overførselsindkomst. I foråret 2021 besluttede Kommunalbestyrelsen så at etablere en klinik med en tandlægestol i Sundhedshuset. Når den er i funktion, vil borgere, der modtager kontanthjælp eller lignende ydelser, kunne få gratis tandpleje. Der er dog den begrænsning på målgruppen, at borgerne skal have andre problemer end ringe økonomi, der forhindrer dem i at komme til tandlægen. Det kan fx være problemer med at benytte eksisterende støtteordninger, dokumentation ved ansøgning om mere omfattende tandbehandling, forringede muligheder på arbejdsmarkedet på grund af ringe tandsundhed.

- Interview angående udformning af afgørelsesbreve til borgere

I efteråret 2020 deltog to medlemmer af Udsatterådet i et kommunalt projekt, der skal gøre de kommunale medarbejdere bedre til at skrive saglige, faglige og venlige afgørelser til borgerne. De to medlemmer fik tilsendt to anonymiserede breve med afgørelser, som var sendt til borgere. I et telefoninterview gav medlemmerne deres kommentarer til brevene, som efter deres opfattelse hverken var faglige, saglige eller venlige. Interviewene indgik i et undervisningsforløb for kommunens medarbejdere. I december 2021 bliver de to medlemmer interviewet igen for at vurdere, om der er sket en forbedring i den skriftlige kommunikation til borgerne.

- Høringssvar og kommentarer til dagsorden for udvalgte politiske udvalg

I 2021 har Udsatterådet sendt kommentarer til emner, der har været på dagsordenen i møder i SUS. De emner, som Udsatterådet har sendt kommentarer til er: tandbehandling til udsatte grupper, socialt frikort og brug af gavekort i den sociale stofmisbrugsbehandling.

Udsatterådet har desuden sendt en orientering til SUS angående oprettelse af et korps af frivillige, der kan være bisiddere og yde økonomisk vejledning.

Udsatterådet har sendt høringssvar til Strategi for Sundhedshuset.

Alle kommentarer, opfordringer og høringssvar er vedhæftet som bilag.

Deltagelse i temadage, konferencer mv

I 2021 er de fleste møder, konferencer og temadage blevet aflyst pga. Coronakrisen, og Udsatterådets medlemmer har derfor ikke haft mulighed for at deltage i den type begivenheder.

Udsatterådets økonomi

Udsatterådets bevilling for 2021 var på kr. 25.000,-. Forbruget i 2021 var på kr. 23.297,95.

Posterne i 2021 har været:

- Køletasker, poser, Madpakkeordningen og julekurve til de frivillige i ordningen
- Mobil og pc til bisidderordningen
- Støtte til Headspace til et køleskab til de unge, støtte til bisidderordningen (forplejning til møder mellem frivillige og borgere og taletidskort til de frivillige) og støtte til Overskud i Albertslund til fryserne til opbevaring af mad til Madpakkeordningen, så det sikres, at der altid er mad til uddeling. Da flere af Udsatterådets planlagte aktiviteter ikke kunne gennemføres i 2021 på grund af Coronarestriktioner, har Udsatterådet besluttet at støtte disse tre tilbud, der alle gør en indsats for borgere i en udsat livssituation
- Forplejning til Udsatterådets møde

Hvad har Udsatterådet opnået i valgperioden 2018 – 2021

Udsatterådet har i de knap fire år, det har eksisteret, igangsat en række opgaver. Flere af opgaverne er løst i samarbejde med andre parter i kommunen.

I efteråret 2019 indgik Udsatterådet et samarbejde med Stop Spild Lokalt (Albertslund) – senere Overskud i Albertslund - om uddeling af overskudsmad (Madpakker) til borgere i en socialt udsat livssituation. Der uddeles Madpakker to gange om ugen og for dem, der ikke selv kan hente deres madpakke, bliver den leveret til døren en gang om ugen. En madpakke består af grønt, fersk og frosset mad og kolonialvarer. Ordningen bliver kontrolleret af sundhedsmyndighederne, og den har kun modtaget smileys. Ordningen bliver drevet med frivillig arbejdskraft og med økonomisk støtte fra Udsatterådet til køletasker mv.

I 2019 blev der fra regeringens side igangsat en forsøgsordning med socialt frikort til borgere med særlige sociale problemer og med kortvarig eller ingen kontakt med arbejdsmarkedet. I den forbindelse har Udsatterådet presset på blandt andet med adskillige kommentarer til Social- og Sundhedsudvalget for at sikre, at ordningen blev kendt af målgruppen, og at visiteringen blev gjort enkel. På grund af manglende ressourcer, har Udsatterådet desværre ikke fået fulgt op på, hvor mange borgere der er visiteret til et socialt frikort, og om disse borgere har fundet et arbejde.

Ligeledes med pres fra blandt andet Udsatterådet, besluttede Kommunalbestyrelsen i foråret 2021 at oprette en ordning med gratis tandpleje for borgere på kontanthjælp, der har andre udfordringer end ringe økonomi. Sunde tænder er en afgørende faktor for oplevet livskvalitet. Disse borgere lider i højere grad af KOL, diabetes og hjertekarsygdomme end resten af befolkningen, og god mundhygiejne og regelmæssig tandpleje er vigtige for at undgå, at bakterier fra munden spredes og fx medfører lungebetændelse. Ordningen blev etableret i august, og den har åbent én gang om ugen. Målgruppen for ordningen har ofte svært ved at møde frem til bestemte tidspunkter. Det er derfor vigtigt at forvaltningen sikrer støtte til fremmøde.

I sommeren 2020 søgte og fik Frivilligcentret i samarbejde med Udsatterådet midler til at oprette et tilbud om frivillig bisidning og økonomisk vejledning. Der blev ansat en projektkonsulent, som har skaffet frivillige, sørget for uddannelse af disse og sikrer koordination mellem borgere, der ønsker hjælp og de frivillige. Udsatterådet har desuden støtte økonomisk til køb af pc, mobiltelefon, mødeforplejning mv.

Udsatterådet har i samarbejde med Stop Spild Lokalt (Albertslund) og Opstandelseskirken afholdt fællesspisning i efteråret 2019 i regi af Danmark spiser Sammen. Et arrangement, der skulle modvirke ensomhed, og hvor godt 100 deltog. Det var planen at fortsætte med to årlige fællesspisninger, men på grund af Corona er disse ikke blevet afholdt.

På baggrund af erfaringerne fra valgperioden har Udsatterådet udarbejdet en ny forretningsorden, som i efteråret blev godkendt af kommunalbestyrelsen. De væsentligste ændringer er:

- Præcisering af målgruppen
- Udsatterådet skal have 10 – 16 medlemmer og ingen suppleanter
- Der er seks årlige møder i Udsatterådet
- Det er forvaltningens ansvar at udpege nye medlemmer, hvis antallet af medlemmer kommer under ti i valgperioden
- Udsatterådet fungerer i en 4-årig valgperiode svarende til den kommunale valgperiode

Udsatterådets erfaringer valgperioden 2018 – 2021

Udsatterådet har gjort sig en række erfaringer, som hermed gives videre til det næste Udsatteråd. Disse er:

- For at kunne igangsætte og gennemføre opgaver er det nødvendigt med gode samarbejdsrelationer til lokale parter. Udsatterådet har samarbejdet med Overskud i Albertslund om uddeling af Madpakker, Frivilligcenteret om bisidder- og vejledningstilbuddet og Opstandelseskirken om fællesspisning. Andre relevante samarbejdspartnere er fx boligselskaberne, skolerne, kirkerne.
- Det vil være en fordel at beslutte konkrete og realistiske mål og en tidsplan for hver af de opgaver, Udsatterådet går i gang med. Det vil gøre det nemmere at vurdere, hvornår en opgave er løst tilfredsstillende, eller om det ikke er muligt at løse opgaven med de ressourcer Udsatterådet har.
- Opbakning fra forvaltningen i form af god sekretærstøtte har været vigtigt for Udsatterådets funktion. Det har desuden været godt, at Udsatterådet har kunnet invitere kommunale medarbejdere, der på rådets møder har fortalt om den kommunale indsats inden for deres faglige område og indgået i dialog om, hvor der er udfordringer, som Udsatterådet kunne tage fat om.
- Udsatterådet har gennem hele perioden tjekket dagsordenen for møder i Social- og Sundhedsudvalget, Børne- og Skoleudvalget og Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget. Når der har været sager på dagsordenen, som vedrører borgere i en udsat livssituation, har Udsatterådet sendt en kommentar. Det er rådets opfattelse, at nogle disse kommentarer har medført ændringer til gavn for borgere, der lever i en socialt udsat livssituation.
- Udsatterådet har holdt et årligt arbejdsgruppemøde, hvor der har været plads til fordybelse og diskussion af, hvilke opgaver rådet skal arbejde med det næste år. Opgaverne er valgt på baggrund af disse diskussioner, og rådets viden om, hvilke udfordringer borgere i en social udsat livssituation oplever i Albertslund. Det er rådets erfaring, at det sikrer et drive i arbejdet, når en eller flere medlemmer brænder for de valgte opgaver. Dette møde er hvert år afsluttet med en fælles middag.
- Det er vigtigt med en gensidig respekt medlemmerne imellem, og at der på møderne er fokus på den faglige diskussion. Her er det rådets erfaring, at en tydelig styring af møderne er med til at holde dette fokus.
- Det har været en fordel, at to politikere har været medlemmer af rådet. Det har sikret en tættere forbindelse mellem rådet og det politiske system.
- Det er en god idé at holde møderne i tilbud til udsatte borgere for på den måde at se og høre om disse tilbud. På grund af Corona har det desværre kun været muligt få gange i denne valgperiode.
- Udsatterådet har haft en bevilling på kr. 25.000,- årligt. Uden denne bevilling, havde det ikke været muligt for Udsatterådet at igangsætte flere af opgaverne.

- Det har været nødvendigt at begrænse antallet af opgaver, som Udsatterrådet arbejder med. Ud over de igangsatte opgaver har rådet diskuteret en række problemstillinger, som er udbredte blandt borgere, der lever i en udsat livssituation, men som rådet ikke har haft ressourcer til at gennemføre. Det drejer sig om at modvirke ensomhed, lighed i sundhed, lettere adgang til at klage over afgørelser, hjemløshed/manglen på billige boliger, kommunens håndtering af underretninger på børn og etablering af en ungerådgiver.
- Udsatterrådet har deltaget i det nationale Rådet for Socialt Udsattes temadage, konferencer og dialogmøder for kommunale råd. Disse arrangementer har givet rådet aktuel viden om specifikke områder og mulighed for at udveksle erfaringer med andre lokale råd. Rådet har desuden haft planer om at invitere et eller flere lokale råd til en fælles erfaringsudveksling, men på grund af Corona blev det ikke effektueret.

Har Udsatterrådet levet op til formålet?

Ifølge forretningsordenen §1 er formålet med Udsatterrådet i Albertslund at være talerør for lokale borgere, som er i en udsat livssituation og rådgive relevante politiske udvalg om forhold, der vedrører udsatteområdet.

Udsatterrådet har diskuteret, hvad det vil sige at være talerør, og har på baggrund af denne diskussion udarbejdet et notat, om hvad rådet forstår ved dette. Se tidligere rapport.

Det er udsatterrådet klare opfattelse, at de opgaver, som rådet har sat i gang, er med til at lette udfordringer og problemer som lokale borgere, der er i udsat livssituation, oplever. Fx har Madpakkerne lettet det økonomiske pres for nogle af disse borgere og mulighed for gratis tandpleje vil gøre det muligt for nogle af disse borgere at få den nødvendige tandbehandling.

Udsatterrådet har rådgivet de relevante politiske udvalg ved at sende kommentarer til punkter på dagsordenen, som berører udsatteområdet. Det har blandt medført en ekstra indsats for at udbrede kendskabet det sociale frikort.

Bilag: Høringssvar og opfordringer afgivet i 2021

Høringssvar 21. januar 2021 til Social- og Sundhedsudvalget

Udsatterrådet har følgende kommentarer til dagsorden for mødet i Social- og Sundhedsudvalget den 21. januar 2021.

Punkt 4. SUS/ØU/KB – Anvendelse af gavekort i den sociale stofmisbrugsbehandling

Udsatterrådet anbefaler, at det fremover er muligt at benytte behandlingsmetoden, der kombinerer gavekort med evidensbaserede samtaleteknikker i den sociale stofmisbrugs-behandling. Det må altid være muligt for behandlerne at benytte den behandlingsmetode, der er mest effektiv for den enkelte borger, og kombinationen af gavekort og evidensbaserede samtaleteknikker har blandt andet vist at have effekt for unge med stofmisbrug.

Punkt 7. SUS/ØU/KB – Tandbehandling til kontanthjælpsmodtagere

Gratis tandbehandling til kontanthjælpsmodtagere er i forslag begrænset til kontanthjælpsmodtagere, som ikke kan benytte de øvrige tandplejetilbud som følge af særlige sociale problemer. Kontanthjælpsmodtagere, som alene er karakteriseret ved at have en trængt økonomi, vil ifølge forslaget ikke være omfattet af gratis tandbehandling og henvises til at søge dækning af udgifterne efter aktivlovens paragraffer.

Udsatterrådet vil på det skarpeste protestere mod, at kontanthjælpsmodtagere, som alene er karakteriseret ved at have en trængt økonomi, ikke bliver omfattet af den gratis tandbehandling. En trængt økonomi vil typisk betyde, at tandpleje bliver valgt fra, hvilket medfører både sociale og sundhedsmæssige problemer:

- Sunde tænder er en afgørende faktor for ikke at være flov over at åbne munden i sociale sammenhænge, og derfor afgørende i forhold til at blive isoleret og ensom. Gratis tandpleje for disse mennesker er derfor en vigtig brik i arbejdet med at bekæmpe ensomhed i kommunen.
- Mange kontanthjælpsmodtagere lider af KOL, diabetes og hjertekarsygdomme. God mundhygiejne og regelmæssige tandplejebesøg nedsætter risikoen for, at bakterier i munden medfører lungebetændelse, som er særligt risikabelt for denne gruppe.

Gruppen af kontanthjælpsmodtagere, som alene er karakteriseret ved at have en trængt økonomi, vil ifølge forslaget fortsat være henvist til at søge dækning af udgifterne efter aktivlovens paragraffer. Økonomisk støtte efter disse paragraffer kræver, at man selv lægger ud for tandbehandlingen og afhængig af alder får man ikke hele beløbet refunderet. Det betyder, at mange fravælger tandbehandling. Ansøgningsprocedurerne er desuden så komplicerede, at mange opgiver på forhånd. Det gælder især, hvis man har behov for tandpleje ud over det maks. beløb, som er anført i loven.

Høringssvar 10. februar 2021 til Social- og Sundhedsudvalget

Udsatterrådet har følgende kommentarer til dagsorden for mødet i Social- og Sundhedsudvalget den 10. februar 2021.

Punkt 8. SUS – Orientering fra Børn, Sundhed og Velfærd.

Punkt E. Forlængelse af forsøgsordning med socialt frikort

I bilaget til dette punkt er det nævnt, at 15 borgere har fået bevilget socialt frikort. Det er ikke nævnt, om disse 15 borgere også har haft et eller flere jobs med det sociale frikort, eller om borgerne er stødt ind i vanskeligheder med at få et job, og hvad disse vanskeligheder i så fald består af.

Hvis de 15 borgere er stødt ind i vanskeligheder med at få et job, bør forvaltningen sikre, at borgerne får støtte til at overkomme disse vanskeligheder.

De tre initiativer, der vil blive iværksat for at udbrede kendskabet til det sociale frikort, er alle målrette borgere. Det nævnes ikke om der igen vil blive taget initiativ til sprede kendskabet til ordningen blandt erhvervsdrivende med henblik på at sikre jobmuligheder for borgere med socialt frikort.

Høringssvar 25. marts 2021 til Social- og Sundhedsudvalget

Udsatterrådet har følgende kommentarer til dagsorden for mødet i Social- og Sundhedsudvalget den 25. marts 2021.

Punkt 7. SUS – Tandbehandling til kontanthjælpsmodtagere

Udsatterrådet ser det som positivt, at forslaget giver flere borgere, der modtager kontanthjælp, mulighed for at få gratis tandbehandling. Da ikke alle kontanthjælpsmodtagere vil være omfattet af den gratis tandbehandling, er det vigtigt at kriterierne for at få tildelt ydelsen er tydelige gerne med eksempler. Det er også vigtigt, og at der gives et skriftligt begrundet svar ved afslag og med oplysning om klagemulighed.

Udsatterrådet gør opmærksom på følgende problemstillinger ved, at gruppen af kontanthjælpsmodtagere, der ikke har udfordringer ud over dårlig økonomi, ikke er omfattet af den gratis tandbehandling:

- God tandhygiejne kan modvirke ensomhed, da dårlige tænder kan betyde, at man trækker sig fra sociale relationer
- Dårlig mundhygiejne (manglende tandbørstning og manglende regelmæssige tandlægebesøg) kan være årsag til en række sygdomme fx hjerte-karsygdomme

Orientering til SUS

Frivilligcenteret har i samarbejde med Udsatterrådet fået etableret et korps af frivillige, der kan være bisiddere og yde økonomisk vejledning. Der er pt. syv frivillige i ordningen, og alle frivillige har gennemgået et kursus om deres rolle og opgave. En folder om tilbuddet er lagt i socialafdelingen, på jobcentret og i sundhedshuset. Kort efter etablering af tilbuddet henvendte den første borger sig om at få en bisidder med til et møde i kommunen.

Høringssvar maj 2021 om Strategi for Sundhedshuset

Udsatterrådet ser det som positivt, at det i Vision og Strategi for sundhedshuset i Albertslund er tydeligt, at borgeren skal føle sig velkommen, hørt, forstået og hjulpet – hele vejen rundt.

Udsatterrådet gør opmærksom på, borgere i en socialt udsat livssituation ofte oplever sig stigmatiseret og dårligt behandlet i mødet med sundhedsvæsenet (se Rådet for Socialt Udsattes undersøgelse ” Socialt udsattes møde med sundhedssystemet”, link: <https://www.udsatte.dk/publikationer/106/socialt-udsattes-moede-med-sundhedsvaesnet>).

I baggrundsnotatet for strategien "Sundhedshuset Albertslund – Et fyrtårn for sundhed, forebyggelse og sundhedsfremme" nævnes det, at Albertslund har en sociale slagside, og at kommunen er placeret i kommunesocialgruppe 4. Det er derfor vigtigt, at det tydeligt fremgår af strategien for sundhedshuset, at medarbejderne skal have kompetencer til at tackle de særlige problemer, som mennesker i en socialt udsat livssituation har, så de også oplever sig hørt, forstået og hjulpet i mødet med sundhedshuset.

Høringssvar 28. oktober 2021 til Social- og Sundhedsudvalget

Udsatterådet har følgende kommentarer til dagsorden for mødet i Social- og Sundhedsudvalget den 28. oktober 2021.

Punkt 1. SUS – Tema – social tandpleje

Udsatterådet vurderer, at det er vigtigt, at forvaltningen sikrer nedenstående ved administrationen af KB's beslutning fra april 2021 om udvidelse af målgruppen for sociale tandpleje:

- Visitationen til social tandpleje bør være imødekomende og åben, og alle borgere, der henvender sig bør få hjælp til at afklare, om de hører til målgruppen
- Kommunale medarbejdere (fx sagsbehandlere, bostøtter), der er i kontakt med målgruppen, bør kende til tilbuddet om social tandpleje, så de kan informere borgerne om tilbuddet og hjælpe borgerne med at afklare, om de hører til målgruppen – fx ved at spørge borgerne om de har andre problemer end økonomiske, der forhindrer dem i at få tandpleje
- Der bør informeres bredt om tilbuddet til borgere og fagpersoner, der er i kontakt med målgruppen – fx pårørende til målgruppen og praktiserende læger

Administrationen af den sociale tandpleje bør tilrettelægges på en sådan måde, så alle borgere, der hører til målgruppen, kender til tilbuddet og motiveres til at benytte det.